

Nr.32

PIRMDIENA

2005.gada 31.janvāris

CENA VIENS PALDIES

"PASACIŅAS" ĪSZIŅAS

✓ **20.janvārī notika PII "Pasaciņa" vecāku padomes sēde.**

Vecāku kopsapulcē 2004.gada 1.oktobrī padomē tika ievēlēti: *Zinta Jansone, Aivars Benužs, Jānis Šulmeistars, Ina Purbērziņa, Inga Loiko, Aina Zujāne, Rinalds Rozenbergs, Sarma Alksne, Anita Golubovska, Ineta Zidere.*

✗ Jaunie padomes locekļi iepazīnās ar vecāku padomes Nolikumu un uzaicināja padomes priekšsēdētājas amatu uzņemties Zintu Jansonī.

✗ Padomes locekļi tika iepazīstināti ar apstiprināto iestādes budžetu 2005.gadam un par paredzēto līdzekļu izlietojumu. Pagasta padome ir iedalījusi līdzekļus bērnudārza jumta notekreņu izgatavošanai un uzstādīšanai, logu nomaiņai mazajai grupai, grīdas sēguma nomaiņai dažādās telpās, lielākiem un mazākiem remontdarbiem.

✗ Tika pārspiesti darbi, kuros varētu piedalīties bērnu vecāki un citi ģimenes locekļi:

► šopavasār jāsakopj izrakņātais sporta laukums un jāuzbūvē jau izplānotās koka konstrukcijas bērnu rotaļām,

► jāizveido jauni ziedu stādījumi un ģimenes pavasarī būs laipni aicinātas dalīties ar interesantiem stādmateriāliem,

► ir nepieciešams uzmūrēt akmens sienu stādījumiem pie bērnudārza sētas, kas saturētu melnzemi. Vecākiem tiks izteikts lūgums palīdzēt ar akmeņu atvešanu. Padomes priekšlikums – izsludināt akciju akmeņu vākšanai - katru dienu, nākot uz bērnudārzu, katrai ģimenei būs jāatnes viens akmens.

✍ Anita

"PASACIŅAS" INTERVIJAS

➤ *Janvāra sākumā – naktī no 8.uz 9.janvāri Latvijai pāri brāzās liela vētra. Sinoptiķi to sauca par orkānu. Tas mūsu zemei nodarīja lielu postu. Pēc piedzīvotā vētras laikā bērni Sarmai stāsta:*

Staņislavs – Vētra pārrāva elektrības vadus. Mēs ūdeni nesām no grāvja.

Niks K. – No rīta pamodos un elektrības nebija. Vējš bija liels. Ūdeni ņēmām no akas. Istabā dega svecītes. Es jutos normāli.

Vladislavs – Vads bija saplīsis, nebija gaismas, dega svecītes.

Atis – Bija liela vētra. Tā nogāza kokus. Viens koks uzgāzās uz šķūnīti un sabojāja jumtu. Janča tētis ar manējo tēti koku sazāgēja. Dzīvojām pie sveces gaismas. Ēdām sēmuškas, spēlējām paslēpes.

Ričards – Mums gandrīz uz mājas koks uzkrita. Elektrības nav. Liepa jebkurā gadījumā varēja krist un to nozāgēja. Tagad dzīvojām "Bērziņos". Tur nogāzās telefona vads, bet elektrība ir.

Sanita – Sēdēju istabā, ārā negāju. Mums izgāza miskasti, atkritumi mētājās. Četras egles nogāza. Visi gāja pa tīrumu, jo egles bija uz ceļa. Nedēļu nebija elektrības, kad ieslēdza elektrību, visi priecājās. Tumsā dedzinājām svecītes, kad tās nodega, tad gājām gulēt.

Andis - Apgāzās koki. Tie nokrita zemē. Nebija elektrības un bija jādedz svecītes. Mamma stāstīja pasakas. Nevarējām skatīties televizoru. Es jutos slikti, jo bija tumsa.

Anna – Kad bija vētra, es biju mājās. Es redzēju vētru – šūpojās koki, nodzisa elektrība. Iededzām svecītes. Mamma un tētis lasīja žurnālus, es skatīju grāmatas, brālītis spēlējās ar mantiņām.

Antra – Vētras laikā es spēlējos ar mantām. Vētra norāva siltumnīcām jumtus un tās sagāza. Nebija elektrības. Sēdējām un klausījāmies radio. Dedzinājām svecītes. Man nepatika tumsa, gribējās skatīties televizoru.

Elīna – Vētras laikā es skraidīju pa māju. Vētra lauza kokus. Nevarēja skatīties televizoru un slaukt govīs. Mēs visu laiku dzīvojām pie svecītēm. Ūdens arī nebija. ☺

"PASACIŅAS" INTERVIJAS ☺☺☺☺☺☺☺☺

Tina – Es slikti jutos. Nevarēju iet ārā, jo bija stiprs vējš. Tas gāza nost kokus. "Briškās" nolauza lapegli. Trūka televizora, ūdens un siltums. Mēs aizbraucām uz "Briškām" pie brālēna, jo mums mājās bija auksts.

Samanta – Es biju pie omītes. Opītis mums ar Santu uzcēla lielu koka mājiņu kur spēlēties, bet vējš to sagāza. Omītei pie virtuves loga aug liels ķiršu koks. Vējš to rāva ar saknēm laukā, bet nenolauza.

Jānis – Biju iekšā vētras laikā. Tā visu pūta pa gaisu. Nolūza liels ozols, bet neuzgāzās uz māju. Tētis koku jau sazāgēja. Nebija gaismas, dedzinājām svecītes. Vienas svecītes gaisma apspīdēja divas istabas. Mēs klausījāmies radio, tas ir uz baterijām. Nevarēja iet ārā skatīties, kas nogāzies, jo citādi koks var uzkrīst.

Dāvis – Man bija bailes. Kauguros mājai gandrīz nopūta jumtu. Mežā simts koki nokrita. Trūka gaismas. Visu laiku dedzinājām svecītes un ņēmām kabatas lukturīti. Mēs zīmējām un dzīvojāmies.

Paula – bija skumīgi, jo nestrādāja televizors un arī radio, bet tētis nopirka baterijas. Bija plūdi, nolauza elektrības vadus pie vilcienu sliedēm. Daudz koki bija nogāzti.

Niks S. – Vētrā jūmti nogāzās. Nebija elektrības un bija jādzīvo pie svecītēm. Es jutos slikti, jo nebija ūdens un vētras laikā nevarēja televizoru paskatīties.

Mairis – Nebija elektrības, ūdens, bet tēta draugs sataisīja. Vētra lauza kokus. Tumsā nebija no kā baidīties, jo suns Sinta bija. Uzdedzinājām svecītes, sēdējām un gaidījām elektrību. Kad gājām gulēt, tad elektrība bija.

Marta – Vētras laikā mazā Līga sāka raudāt. Visu nakti pūta tā, ka izlikās ka vilciens brauc. Nebija arī ūdens. Pie svecītēm sēdējām visu laiku. Pirtīnai norāva šifera plāksnes.

Mīkelis – vējš plivināja mājai jumtu un augšā noplēsa. Mana māja ir no ķieģeļiem. Vējš pārrāva elektrības vadus. Dzīvojām pie svecītes, spēlējāmies ar mantiņām. Ūdeni ņēmām no lielās pudeles.

✓ *27.janvārī sagatavošanas grupas bērni apmeklēja zooveikalus Valmierā. Par redzēto un dzirdēto stāsta:*

Vasilis: Skatījām kāmus, zivis, zaķus. Papagailis notīrīja muti. Es gribu putnu un par to rūpētos.

Elīna: Es redzēju jūras cūciņu, šinšilu, arī runājošo papagaiļi Žako. Akvārijos bija zivtiņas. Es gribētu jūrascūciņu ko pati koptu. Māsa grib šinšilas trusīti.

Sanita: Pazīnu papagailīti, jo tāds zaļš ar baltu kakliņu man ir mājās. Viņu sauc Žaks Fons. Manai draudzenei Inesei ir zivtiņas un es eju tās skatīties. Latgalē mums bija divi balti trusīši.

Dāvis: Mūs aizveda uz zooveikalu, lai varētu redzēt visādus dzīvniekus: zaķus un zivis, žurkas, pundurkāmīšus, papagaiļus. Bijām divos veikalos. Otrajā bija runājošais papagailis.

Jānis: Zooveikalā skatījāmies putniņus. Viens runājošais teica: "Labdien!" un svilpoja kā telefons. Bija kāmis un mazas žurciņas, akvārijos - zivtiņas.

"PASACIŅAS" MIKLAS ☺☺☺☺☺☺☺☺

Uzmini nu!

☺ **Paula:** Ziemā balts, vasarā zaļš.

/lauki/

☺ **Sanita:** Augšā kaut kas apaļš, sarkans un no tā zeme paliek silta.

/saule/

☺ **Niks S.:** Kas māk lidot un kokus cirst?

/dzenis/

Liels, balts, kustas ūdenī.

/kuģis/

☺ **Antra:** Mazs, melns, adatu daudz.

/ezis/

☺ **Elīna:** Tas ir dzīvs – ziemā melns un vasarā arī melns.

/vilks/

☺ **Vasilis:** Tās dzīvo pie manas mājas, tām ir četras kājas un brūnas galvas un tās baidās no mana suņa Topa.

/stirniņas/

☺ **Dāvis:** Tas ir apaļš un vēl apaļš tajā iekšā.

/spogulis plastmasas ietvarā/

☺ **Anna:** Ziemā balts, vasarā pelēks.

/zaķis/

"PASACIŅA" SVĒTKOS

✓ *Janvāris "Pasaciņā" noslēdzās ar jautru jandalēšanos rotaļu rītā "Dzīvnieku jampadracis"*

Kazlēns stāsta: "Tur es arī biju un visus pārskatīju un saskaitīju, cik un kādi dzīvnieki un putni ieradušies. No 3.grupas uz svētkiem bija sanākuši cālīši. Visus viņus saskaitīju, sanāca apaļš skaitlis. No 4.grupiņas nāca kaķīši: kaķītis raudāja, jo lielā pele bija pasprukusi, bet kaķenīte sešus bērnus auklēja. 5.grupas peļu ģimene gudroja kā aizdabūt kaķi uz kūti, lai pašiem mierīga dzīvošana. Mājdzīvnieki rotaļā man atprasīja: "Āzīti, bucīti, kur liki radziņu?", tad bārdiņu, ļipiņu un pat kažociņu, bet to nedevu viss. Vēl suni sabāru, ko rej uz mašīnām, ar auļojošu zirgu satikos, bet līdzi tam netiku.

Tad nāca meža zvēri. Atkal visus saskaitīju, vai visi ieradušies. Trūka vien zaķu mamma. Vilks – tāds dūšīgs, veda danci ap lielo siena kaudzi. Atminiet arī jūs, kas atnāca uz deju? Kas tie ir, kas guļ upes dibenā? Bebri!

Zvēri sadomāja kāpt ozolā. Es arī! Labi gan ka tā bite koda tikai vēderā.

Peļu un zaķu bērniņi tautas dziesmas zināja noskandēt. Brīnījos, kur tik mazas galvas tik daudz var atcerēties. Zvēru kopā sanākšana beidzās ar *Jautro danči*. Pēdējā brīdī vēl atsteidzās zaķu mamma – zaķēniem burkānu klimpas bija vārījusi, pati visu apēdusi. Zaļie burkāni vēl groziņā bija palikuši un ar tiem mūs visus zaķene pacienāja.

Gribat gudru bērnu?

Mīliet un sargājiet no TV!

Fragmenti no intervijām ar zinātnieku un rakstnieku Džozefu Hiltonu Pīrsu.

Pastāstiet, lūdzu, par mūsdienās sastopamajiem bērnu neiralģiskajiem traucējumiem.

Izglītības reformās ir iesaistīti tik daudz cilvēki, viņi apspriest mācību programmas, bet patiesība ir tāda, ka bērniem, ar ko viņi strādā, šo vārdu tiešā nozīmē ir vājas spējas mācīties. Agri vai vēlū sabiedrībai tas būs jāsaprot. Šī apgalvojuma vistiešākais pamats ir gūts Vācijā, Tībingenes Universitātē, kur 20 gadus tika veikti pētījumi, kuros tika iesaistīti tūkstošiem cilvēku. Apkopojot šos pētījumus, var gūt trīs statistiskus secinājumus par cilvēku nespēju attīstīt sensoro stimulāciju.

Pirmais. Ik gadu par vienu procentu samazinās cilvēka vidējais sensorais jūtīgums – tā tad mazinās viņa spēja saņemt informāciju no apkārtējās pasaules. Šobrīd bērni no apkārtējās pasaules spēj uzņemt, reģistrēt tikai 80% no tās informācijas, ko kādreiz spēja uzņemt bērni, kuri pašlaik ir divdesmit gadus veci. Tas nozīmē, ka viņi par 20% mazāk spēj apzināties, kur viņi atrodas un kas ap viņiem notiek.

Otrais secinājums. Signāli, ko bērni spēj uztvert no apkārtējās vides, ir stimuli, kam piemīt liela eksplozivitāte: ja skaņa, tad skaļa; ja pieskāriens, tad grūdiens; ja attēls, tad spilgts. **Vāji signāli nepiesaista uzmanību, jo bērniem ir pazemināts jūtīgums pret apkārtējo vidi.** Piemēram, pirms 20 gadiem bērns vai jauniets atšķīra 360 sarkanās krāsas nianses, bet pašlaik šī izšķirtspēja ir samazinājusies līdz 130 niansēm. Arī citi sajūtu sistēmas sektori ir nopietni traucēti.

Normālu attīstību traucē dažādi faktori, pat dzemdību tehnoloģijas un nepareizas ikdienas rūpes par bērnu. Visbiežāk patiesās rūpes tiek aizvietotas ar intensīvu, absolūti nepiemērotu stimulāciju: bērns visu dienu tiek pakļauts kairinātājiem, visbiežāk – televīzijai vai mūzikai, bet vecāki uzskata, ka bērns tādā veidā tiek izklaidēts vai pat rosināts.

Trešais secinājums. Mūsdienu jauniešu smadzenēs nenotiek sensorās informācijas krustošanās, proti, nenotiek sintēze. Piemēram, redze piedāvā iespaidus, kas nekrustojas ar skaņu, tausti, smaržu utt. Caur jutekļiem ienākošās informācijas daļas neveido kopēju kontekstu, bet pastāv katra neatkarīgi un izolēti no citām. Kad bērns dzird skaņu, atmiņa viņam nesniedz citu sajūtu iespaidus, kam būtu ar šo skaņu jārezonē.

Šādu parādību izraisījis dabisku stimulu trūkums, jo to vietā sadzīvē ienākuši aktīvi un pārmēru mākslīgi stimuli. Ir milzum daudz pētījumu, kas pierāda, ka televīzija izraisa nopietnus traucējumus ģenētiskajā kodēšanā. Tās izraisītais bērnu emocionālais stāvoklis maina DNS struktūru. Tādēļ es nepavisam nevēlos apspriest izglītības problēmas, bet gribu runāt par traucējumiem, kas notiek bērna pirmajos trīs dzīves gados, un par to, kā tos novērst.

Vissvarīgākais ir tas, ko mēs bērnam dodam pirmajos trīs dzīves gados. Mums ir jāsaprot dažas svarīgas lietas. Vispirms – tas, ka audzināšana patiešām sākas jau augļa stadijā un par 90% īstenojas pirmajos trīs dzīves gados. Otra svarīgākā lieta – mums nevajag šķiest enerģiju, lai piespiestu darboties dažādas institūcijas, bet gan ir jāizmanto katrs enerģijas bits – jebkas, ko var veikt tiešā kontaktā ar bērniem. Mums ir jāparedz būtiskās un patiesās bērna vajadzības ģimenē un citur.

Televīzija ir krasā pretrunā ar bērnu nervu attīstību un smadzeņu izaugsmi. Televīzijas skatīšanās mazam bērnam nomāc spēju veidot tēlus, ko saucam par iztēli. Sākumā pētnieki domāja, ka problēma ir raidījumu programmās, bet izrādījās, ka kaitīga ir pati televīzijas tehnoloģija. Vārdu sakot, televīzijas skatīšanās jau pati par sevi ir kaitīga cilvēka fizioloģijai.

Mazu bērnu smadzenes ekrāna priekšā nonāk katatonā stāvoklī. Šo smadzeņu reakciju izraisa televizora vai datora ekrāna starojums, saprotamāk – smadzenes šī starojuma ietekmē atslēdzas. Mēs arī tāpat redzam, ka ekrāns hipnotizē, ja tajā lūkojamies ilgāku laiku.

Bīstamākais ir tas, ka televīzijas industrija ievieš "šoka stimulus". Šo stimulu efekts rada briesmu impulsus, kas "sapurina" smadzenes un uztur uzmanību modrībā. Satricinājuma efektu rada asa un pēkšņa gaismas, skaņas, tembra un skatupunkta maiņa. Smadzenēs sāk šiem satricinājumiem pielāgoties kā viltus trauksmei. Tieši tāpēc ik pa 10 gadiem televīzijas industrija ir spiesta šos elementus pastiprināt, un vardarbības uzliesmojumi bērnu animācijas filmās sasniedz vidēji jau 60 bitus pusstundā.

Mūsdienās ir ļoti izplatīti datoru. Kā var darboties ar to, vienlaikus no tā sargājoties?

Viss atkarīgs no vecuma un brieduma. Bērnam vispirms ir jāiemāca domāt, un tikai pēc tam viņam var dot datoru. Ja iedosit datoru, pirms domāšanas process būs nostabilizējies, tas neattīstīsies vispār.

☼ DZIMŠANAS DIENĀ

Būs jauka diena,
būs laba diena,
Ja atver acis – un skat!
Pati pirmā – gaisma,
tad vecāmamma
Un tad labrītu meistars ir klāt!
/M.Cielēna/

Vasilijs Mikuckis	01.01.
Emīlija Lote Markovska	04.01.
Armands Lūkins	05.01.
Samanta Nikolajeva	06.01.
Linda Krumholce	14.01.
Niks Krīpers	14.01.
Mikus Olivers Jēgers	15.01.
Kristaps Mežulis	19.01.
Kitija Ezeriņa	27.01.
Antra Andrupe	29.01.
Daiga Šmite	30.01.
Linda Vazdiķe	31.01.

☼ VĀRDA DIENĀ

Kamēr sprīžmetis met sprīdi
Paiet brīdis,
paiet brīdis
paiet brīdis brīnišķīgs.
Ko gan atklāj brīdis sīks?
Ko var īsā brīdī sajust?
Nenoslēpt trīs lietas tam:
Sauli spīdam,
Vēju pūšam,
Mazu puiku dzīvojam.
/M.Cielēna/

Tatjana	10.01.
Reinis	12.01.
Roberts	14.01.
Tīna	30.01.
Valentīna	30.01.

“PASACIŅAS” VALODIŅA

Artūrs stāsta:

“Mana mamma strādā par pavārniecei “ / domāts
– pavāre/

Sarmīte strādā ar putekļusūcēju. Linda pārjautā:

”Tas ir sūceklis? Ja?”

Ričards paziņo audzinātājai:

“Es tagad mīlu Lindu!”

Audzinātāja:

“Bet kā tad ar Lāsmiņu?”

Ričards cēli:

“Viņa tagad mīlēs citu!”

Dāvis matemātikas nodarbībā skatās uz
taisnstūri un saka:

“Tas ir garstūris!”

✉ Redaktore - Ineta ✍ Korespondente -

“PASACIŅAS” DARBIŅI FEBRUĀRĪ

✘ Nedēļas tēmas:

- *Sveču stāsti*
- *Punktiņš, punktiņš, komatiņš*
- *Meten's nāca pār kalniņu*
- *Roka roku mazgājās*

✘ Bērnu, vecāku un darbinieku *sveču un sauso ziedu kompozīciju izstāde*

no 02.02.-11.02.

✘ *Meten's nāca pār kalniņu* – sporta izpriecās sniegā un uz ledus 22.02.

✘ *Ko sēsi, to pļausi* – folkloras kopu novada sarīkojums Valkā 25.02.

✘ Pedagoģiskās padomes sēde:

- Folkloras nozīme bērnu attīstībā
- 5-6 gadīgu bērnu attieksmes pret dabu veidošanās īpatnības

Sarma ✂ Datorsalikums - Anita